

Akulzuure n pã'ase Atãmpoka
ti ãña nõne ã,
ti la ba'ase se'em

Puure yõkre la SIDA bã'aga
n ãn se'em

ninkãre

**Akulzoure n pã'ase Atãmpoka
ti ãḡa nõḡe ã,
ti la ba'ase se'em**

Poure yõkre la SIDA bã'aga n ãn se'em

Prévenir les grossesses
précoces et le SIDA

L'alphabet utilisé dans cette publication est en accord avec l'alphabet agréé par la Commission Nationale des Langues Burkinabè.

Première édition
Première impression
Premier trimestre 2009

© Tous droits réservés
Comité de Traduction de la
Bible en Ninkaré (CTBN)
Guélwongo, Nahouri, Burkina Faso

Envoyez vos questions et suggestions à
Awēnne la Awēnpoka, Urs & Idda Niggli
B.P. 1784, Ouagadougou 01
Burkina Faso
Courriel: Urs-Idda_Niggli@sil.org

Prix de vente 300 F CFA w. 60

NA0809

Atāmpɔka lebge la tɔtɔ biɛ kɔɔsa

Mam lebge la kɔɔbga mam yuuma anii puam.
La mam la m tãpa bayi, Awẽntãŋa la Aduko,
la mam ma n kẽ'eri. La mam so kũm poorum,
mam ma zagse me ti ẽŋa ka le ele mam sobl'a
baa ayɔla. Bɛla base me ti buuri la ka le bɛsra
tõma yelle. La nan pɔsi wakate ẽŋa, m ma koosu
la zẽ-biisi ugra tõma.

Mam zuugo ka ẽŋe yẽlum karẽndeem. Mam yẽ m
sertifika la (CEP), la, mam ka tã'age karẽŋe sẽŋe
nẽŋam. La daan de la

ligri ti ba wun yɔ ti
mam ma ka tara.

Bɛla ti mam looge
yem ti mam wun
kɔɔsra la tɔtɔ biɛ :
mango, la lemo,
la banani, la kõma.

Pɔsga la , la daan
de la toogo bɔ ma,
se'ere n soe la,

mam tu la la-pesŋa n pure la tɔtɔ biɛ ɛera bulika
ka paage zaanõore ti mam yugla gõ. Mam ɛ la
bɛla yuuma ayi tõre yãŋe lagsi ligri fẽe.

La ligri bāma, mam ma kā'anε mam me tu m dūke
ba pake tūsi biε koosgo deego.

Mam eere la ba'ase me
n bela. Lεεε wā mam ēn
zī me tu da'arba zozo'e
sēna lūсна taaba da'ara.

Wōrsi bale puam mam n
de nēr-seka n taru tūsi biε
de-koosgo n ān de-sōḡa
zē'a la puam. Mam yire dōma sūure daan ān
yēlum me la mam bōntarsum na.

Pog-seba n daan taru tūsi biε koosgo deto n lem
na mam na utu la sūure la mam.

Sūure ēḡa base me tu ba
puam nēra ayula bōra tu
a ēḡe mam be'em.
Daare ayula bulika tu mam
yē lig-pεelsi banaasi,
la mā'asa banaasi,
la gu-pεelsi banaasi,
la tu-sablum m koosgo la

deego zē'am. Tu dabeem yōke mam, se'ere n soe
la, doa ēna pa'ale me tu mam mase me tu m base
tūsi biε koosgo zē'e-ēḡa.

Mam ma looge yem me page deego la da-ēṅa puam dee sēṅe ti a ka ε tuum dāana bāṅe yelle la vōore.

La a le wa'am me la lo'oro yeti: «M kōma, la wuu malge me, doa ēna n wun lebe la sēka n ēṅe ē na zē'am. Atāmpōka, to'oge nutua ēna pire, a wun gu fu me la zēlōm la kā'a-be'ero.»

La mam ma sēṅe koosgo deem la me ka duke ti-ko'om na ti tuum dāana bo ē na, mēse kaage deego la. Ti tōma ze bisra ti dabeem tara mam.

Ti pōgsi baseba yele yeti:
«Bēm n de bōn-ēna? Mam kān maln ēṅe wāna. Fu sān yēta da'aga, la de la zu-yēlga. Bēm ti fu bōra ti fu ēṅe fu tadāana be'em?»

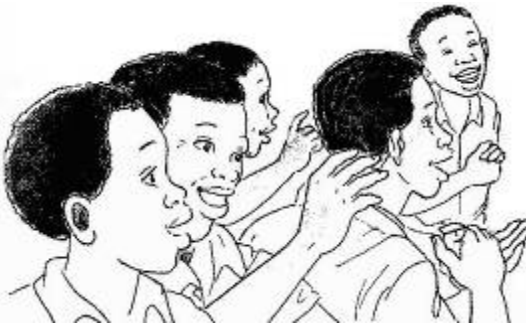
Ti mam sire Akulpōka yeti: «Bāna de la sō-tōoma. Ba de la kurum kurum dōma dōgmike yela.»

Mam tē'esε ti Akulpōka taru buuro me. La, la de la mam ma n ēṅe se'em na n sōṅe mam ti mam le yē buraane.

La be'ere n wiige, mam le yo'oge m koosgo deego la me ti la le ana wu kurum kurum na.

Kombi'isi la ko'on senna me pa'asra ti mam leebgo la senna neja soja soja. Daare woo mam pu'usri Nawenne me ena n sojri mam na. Mam yela wuu daan an soja me.

Mam daan tari la yuma pia la yopai, ti ba yeta ti mam n de saka la puam pug-sojo. Ba en yeta mam me ti: «Atampoka, fu de la pug-sojo, fu lo'oro ana soja.»

Mam koosgo deego la noorum budib-pola n daan pure mi. Buraasi baseba daan eeru la mam noorum boora ti m la'ara la ba le.

Buraasi baseba daan zagsri me ka le to'osra ba boolgo, ti bama kan sake to'oge boolgo pug-sojo wana ze'am. Ba kalle daan zo'oge me n eeru mam noorum boora ti ba pa'ase mam.

Mam sure daan an yelum me la m menja, mam daan ka uti sure la pugunto baseba la.

La daare ayɩla ti mam sɩre
Akulɔka yeɩe mam yeti:

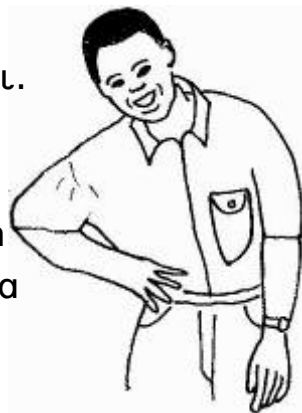
«Atãmpɔka, wakate paage
me ti fu looge buraasi la
tɛɛasuka sɛka ti fu boori.
Looge sɛka n ãn sɔɛa ti fu
wun tã'age ele.»

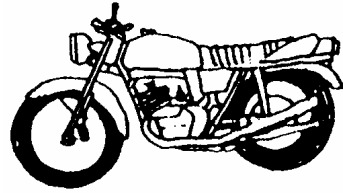
Ti mam looge nɛra ayɩla yu'ure
n de Sɩa Akulzuure.

Atãmpɔka n pɔse gã la buraasi la se'em

Mam daan yɛ me ti Akulzuure n de mam yem
nɛra mam vom puam. Ëɛa n de mam kɔma ti
mam wun dɔge la so. Akulzuure
daan tari la yuma pisi la yoobi.
A ninɩsga la a nɔore yetɔga
daan de la sela n ãn sɔɛa.
Mam daan nɔɛe ẽ me. A nɔɛlum
na iyã daan base me ti mam tara
sũ-yɛlum ãna sɔɛa pa'ase.

Daare woo a daan sēnnu mē
 dikra mam la a mōntēerl
 Yamaha mam koosgo deego
 la pakre poorum.

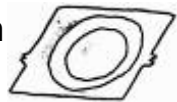
Tōma daan sēnnu na di-sōma koosgo zē'esum,
 sē'era zūma bu nōosl.

Zaanōore woo tōma sōsga
 zē'a de la sinima deto
 puam, la wa'aga zē'am.

Mam buraasl bua pɔsɛ la
 Akulzuure zē'am. Mam bɔ ē
 sɪra mɛ, se'ere n soe la,
 a mɪ'ilum gānnu mam mɛ.

Tōma n daan pɔsɛ bɔta taaba la, tōma futl la
 kapɔtl. La daare ayɫa zaanōore tɪ a yeɫe mam
 yetɪ: «Atāmpɔka, mam nōŋɛ fu mɛ, fōn de mam
 waa wuu, la de la fōn tɪ mam boorɫ mam
 vɔm na puam. Halɫ tɪ la paam zīna, tōma
 futl la kapɔtl gā la taaba.

La, bāŋɛ tɪ kapɔtl la furga de la nērba n
 ka bɔ taaba sɪra.

Selse, fu de la pug-polle. La, la de la mam

tu fu pɔsɛ bāŋɛ buraaga. Bɛla, mam mi mɛ tu fu ka tarɪ SIDA bā'aga. La sān dɛna mam, mam sɛnnɪ mɛ wɔrsɪ bayoob woo, yɛsra mam zɪm bɪsra mam sān ka tara SIDA bā'aga. Mam bɔ m mɛŋa sɪra mɛ tu mam ka tarɪ SIDA bā'aga biire mam ĩyā puam. Atāmpɔka, zīna tɛka, tu kān len futa kapɔti gā la taaba.»

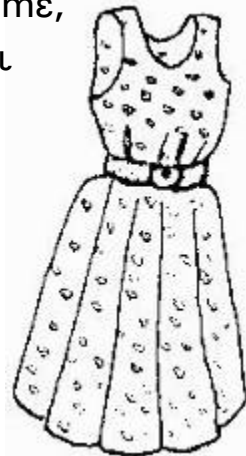
«Akuzuure, ma bɔ fu sɪra, la mam ka boori tu m yōkɛ puurɛ. Mam tarɪ la yuuma pia la ayopɔɪ. Mam ma n yɛta mam mɛ daare woo tu dɛnɪ tu m elɪ dee yāŋa yōkɛ puurɛ.»

Ti Akuwuure yeti: «Āne tɔgru fu puure yōkre yelle? Bɪsɛ, mam nōɲe fu mɛ. La de la fu wen tã'a bāɲe fu sia lua daare, doose ē sōɲa sōɲa ti la ba'ase mɛ.»

La ē wun ēɲe se'em tã'age boti mam bɔ ē sɪra, a dɪke la gōɲ-vōogɔ la biki, pa'ale mam pɔka sia lua ēn sēm se'em se'em. A ken pa'ale mam dɔgsum na puam, puure n tã'age yōke wakate sɛka, la puure n ka tã'a yōke wakate sɛka. A pa'alɔ la ān wu a sɪru mi mɛ na, ti mam doose, dee tē'esra ti mam wun tã'age gu m mēɲa la puure yōkre.

Wōr-sɪtã tōre, a bɪsɪ mam yelle la mɛ, ti mam malɪn nōɲe ē. A daan bɔ'ɔru mam ligri mɛ dee boti mam pɛ'era fu-sōma.

A daan bɔ'ɔru mam ma, la mam tãpa bɔ'a mɛ.

Nērba la wuu daan nōɲe ē mɛ, dee pēgra ē buuri la puam, se'ere n soe la, a daan yeti a wun di mam mɛ.

La daare ayɪla, mam bāɲe mɛ ti mam ĩyã ka

yeege. Mam daan targε με.

Tι mam nēηa kāana, τι mam tīira bulika woo.

Tι mam ma yele mam yetι:

«Atāmpoka, fōn teege με, fu wen ka tara puure wε?

Fu lu sla wōr-ēna με bli?»

Tι mam sīna.

Tι a yetι: «Mam daan zoti bō-seka la n bela τι mam yē. Mam daan pōn dēηe yele fu με. Beesā, dēnι τι τι sēηe logtore yire.»

La de la sura, mam ka lu sla wōr-siyi wā puam.

Mam tarι la puure.

Daare ēηa mēηa, mam yele Akulzuure

με. La ēn wōm yelle la, a ze'ele με

wakatε fēe āna yιrr ..., dee yāηa

wa toge yetoga n ka tarι vōore,

dee yāηa wa kōke mam yetι:

«Atāmpoka, da base τι dabeem

tarι fu. Mam boe kalam, fu zē'am,

τι wun ele taaba με.

Mam boe kalam, fu zē'am, mam wun di fu με.»

La dabsa ayi puurum, a yele mam yeti ēṅa boori ti a sēṅe la Bobo ka yē a sirdōma ti ba pake tōoma zē'am. La ēṅa wun lem na dabsa ayopɔɔ puurum.

A daan boe mĩ sɔɔra la a iyā, dee ti mam looge a foote ayɔla a loḡɔ la puam sēṅe ka suge, ti m nōon bɪsra gu'ura a wa'ahɔ.

Daare ēṅa zaanōore, tōma sōse la taaba me la nōḡlum sōsga yuuge. Ti Akulzuure ye le mam yeti: «Fu sia wun tara mam me. La, la de la tōma mālgre iyā ti mam we'esa sor-ēna. Te'ege mam yelle wunteṅa la yu'uhɔ, da yīm m yelle.»

La bulika ayɔla, yela zozo'e ti a tɔge gu mam ti mam da kān kɔlge ē loore la zɔṅa zē'am. La baa bela wakate ēṅa mam sūure ka sā'am.

Semeni na wuu puam a ka wi mam, baa daare ayɔla. La mam mē n ka tā'age wi ē yē ē a portabli

la puam. La mam la m buuri la wuu daan ze me
ka mina tōma n wun yeke se'em la
Akulzuure yelle la.

La dabsa atā n daan tole pa'ase,
tu tōma ken ka wōm se'ere.
Dabsa pia la anaasi poorum,
ma ka le tā'a zea, tu mam la
Akulɔka sēŋe a yire.

Tu ɔka la a sura to'oge tōma, tu tōma tē'ese tu
tōma tuuge yire la zē'a me. La, la suru de la
Akulzuure deego la n bea. Bulam tu mam daan
wun kē'eru nu dōge m bia.

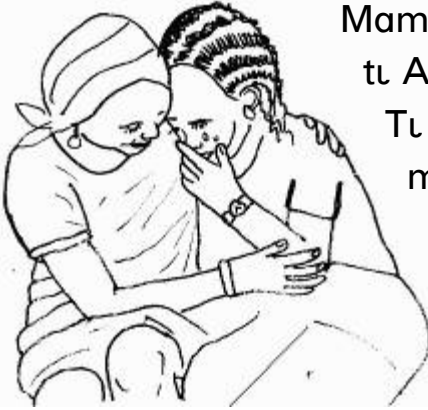
Tu ba soke tōma yetu: «Pug-sarsu, yāma booru la
bēm?»

Tu Akulɔka lerge yetu: «Tōma wa'am tu tu yē la
Akulzuure.»

Tu ba lerge tōma yetu: «La de la dabsa
atā n wāna tu tōma boe kalam.
Nēr-saka n daan kē'eru kalam na,
fōrge me sēŋe Wɔgdugo.»

Tōma n wōm kō-ēŋa la, tōme yese
zē'e-ēŋa me fōrge.

Mam daan kellu me dee gōgra,
ti Akulɔka pā'asra mam.

Ti la āna wu zeero n dī
mam, ti mam kūnkɔa kuta.

Tōma daan tɔgra ka
gɔ'ɔra yeti: «Akulzuure,
bēm ti fu ēɲe mam
wāna? Fōn daan yele

mam yeti fu we la Bobo. Ti ba yele mam yeti ba
isge fōn ti fu sēɲe la Wɔgdugɔ. Bēm pōmpɔɲɔ n
de bāna? Bēm ti fu sugɛ mam? Bi la de la nēr-
yaalga n pā'ase mam?»

Mam ma n kule zaanōore, a wa'am yē mam me
deego puam ti mam kellu. La zē'a puam, a bāɲe
me ti Akulzuure yelle la dagi yel-sōnne. Mam
daan bāɲe me ti yu'ɔ-ēɲa wun ēɲe la woko. La
mam siri ka tā'age gīse. Mam daan kɔ'on yēta
Akulzuure nēɲa me ka gɔ'ɔra. Mam daan le
wōnna la pā'asgɔ yetɔg-sɛba ti a daan yeti mam
ti ēɲa ēn bona la mam na wakate la, pā'asra
mam ti a ēɲe ēɲa n boori se'em na. Nēra yoo ēna
zoe sēɲe la Wɔgdugɔ, a base mam me n bela.
Mam wun yē Akulzuure la be lɛɛɛ wā? Mam wun
ēɲe m puure wā la wāne? La saka la nērba n daan

yētɪ tōma daare woo la taaba la? Ba wun tē'esε
mam yelle la wāne wāne?

La mam sawiiba la n daan tarɪ koosgo deto yege
mam na? La budib-pɔla baseba la n daan nōɲε
mam na? Mam lebge la bēm ba zē'am lεεε wā?

Wakate ēɲa mam ma daan tarɪ la sū-sā'aɲɔ
zozo'e. A daan tē'esɪ yetɪ: «Atāmpɔka de la
bā'ara; tā'a tɪ a wun dɔge la lɪba, tā'a tɪ dɔka la
puam a wun ki mε ...»

Atāmpɔka n vole sorɔɔɔ zuto tɪtɔ se'em na

Wōrga mōonε n daan tole tɪ Akulzuure ka le
wa'am. Kilo anuu (5 kg) daan yese mam tɪbsɪgo
la puam. Dia yemleego n ka tarɪ mam. Mam n
daan ān se'em na botɪ dabeem n tara mam buuri
la, la mam sɪrdōma.

Daare ayɪla tɪ mam ma yeɪe mam
yetɪ: «Mam mi mε tɪ fu de la bia,
fu ēn wun zā yel-ēna.
La dēnɪ tɪ fu wɪsge fu mēɲa,

ti fu sũ-sã'anjɔ la paaru fu bia la mɛ. Fu sãn ka dita sɔŋa, a ka bɪti. M pɔyua, dɛnu ti fu tara buraanɛ.

Bãŋɛ ti vɔm na puam, wakate woo la kãn dɛna sɔŋa mã'a. Wakate woo, be'em na sɔŋa yege la taaba. Mɔrgɛ yẽ buraanɛ, malge fu vɔm na ti a le ãna sɔŋa.»

Ti mam lerge ẽ yeti: «M ma, sɛla ayɪla mã'a ti mam boori. Mam boori ti m sã'am na m puure la base, yĩm nɛr-yoo Akulzuure yelle.»

Mam n yeti bɛla wakate sɛka la, mam yese Akulzuure foote la mɛ m lɔgrɔ la puam ti m ãasɛ base.

Ti mam ma ɛŋɛ tɔtɔ fãage ẽ mam nu'usum dee yeke mam yeti m bĩŋɛ ẽ ti a tã'a mɛ wa tara yɔoro daare sɛka.

M ma yeke mam yeti: «Atãmpɔka, mam wun tarɪ foote ɛna sɛŋɛ la Wɔgdugɔ, fu ãsba Atãŋa n mi nɛrba zozo'e bilam na, tãɪ wun sɔŋɛ ti mɛ ti yẽ Akulzuure.

La Wɔgdugɔ, baa la mam ãsba la n sɔŋɛ ti ba ɛ Akulzuure la, ba ka yẽ ẽ. Bɛ ti a boe? Dũnia wã puam zẽ'e-kãna ti a sugɛ?

Mam ma n le wa'am na, a ka tã'age sugɛ a sũ-sã'anjɔ la, la mam bãŋɛ mɛ tɔtɔ. A tẽ'esɪ yeti,

bilu n wāna tu ba wun dɔgɛ, tu a ka tara sɔ. Buuri la wun dige mam pɔyua la mɛ.

Tɔg-pōosadōma la daan pōn yetu mɛ tu Yamaha dāana la base mam mɛ dee di pɔga ayēma.

Tu seba n yetu tu bura-ēŋa de la bibi'a, tu polisi yōke ē mɛ.

La mam ma daan ka boori puure la sā'angɔ, se'ere n soe la, dɔgmike la zɛbru bōn-ēŋa mɛ. A daan yetu mam mɛ wakate wuu yetu:

«Atāmpɔka, da sā'am puure la, tu bi-ēna de la Nawēnne n bɔ tɔ.

Sela n pa'ase, fu tā'a wun ki mɛ. Semenɩ la n sēm dēnɩ tu fu sēŋɛ ka yē saka la puam pɔg-dɔgsa tu a peese fo.

La mam daan sōse mɛ nōore zozo'e la m sure Akulpɔka, tōma bayi daan tē'esɛ mɛ tu la de la yānne tu fu dɔgɛ bia n ka tarɩ sɔ.

La sān dena la tōma, puure la yesga n de yelle la tuu sɩra sɩra. Bela tu tōma looge yem tu tu sugɛ

m ma yese puure la, dee ti wa yele ē ti puure la
sā'am mε.

Akulpōka daan wōm mε ti ba tōgru sore zuto tūto
la yelle. Ba koosru ti-bāma da'asi puam bu sore
zuto. Ba ka eeru ti fu to'oge ɔrdɔnasu logtore
zē'am sēŋe ka da. Ba daan tōgru saka la puam ti
tuum ayēma n boe mī n ān sōŋa la puure la yesga.
Bela ti tōma sēŋe ka da tuum folle fēe ti ma dūke
suge mam gōrgo la tilum.

Ti wēnne kē, ti mam bōna m deem m yula, malge
tuum na ēŋe ko'om puam
wu kōsra la n yele mam
se'em na.

Mam yū ba
buyula dee

yāŋa gu'ura la wun ēŋe se'em.

Yel-pakre ! Wakate fēe puam, mam puure n
dōnnu, ti mam nēŋa sobge ti mam nōtoorum
saara, ti tūlgo kō'ora. Ti mam mōrge ti m yōke
m mēŋa, la mam ka tā'age.

Toogo la base mε ti mam yūta m mēŋa m gōrgo
la zuo. Mam daan zī'ite mε dee isgra, gilgra guta
mam puure ōosra.

Pɔsga la, mam kaasru la fēfē,
la ba'asgo mam wa kaasra la
ke'enke'em.

Ti yire la nērba wōm isge toto
wa'am. Ba wuu daan eeru me ti
ba fāage mam. Ba daan zēke
mam me zī'ire, bɔ'ɔra mam
ko'om ti mam yū, dee pɛbsra
mam na kāmpeɔ.

Mam ma daan tē'esru ti la de la doa la ti ba ēɛ
mam koosgo zē'am na. A tē'esɛ me ti ēɛa pɔyua
la wun ki me a nu'usum. Ti a daan kaasra, ti
mam tāpa Awēntāɛa la Aduko mē daan kella.
La daan ēɛ fēe, sawiiba la wuu wa pɛre la tōma
yire. Ti ba nēra ayɫa yē tum na fuugo n gā mam
gɔrgɔ la tilum. Ti ba bāɛ me
toto bōn-sɛka n ēɛ.

Ti a zoe toto sēɛ ka ε loore
wa'am wa dɫe mam sēɛ
logtore yire.

Bilam logtor-sɛka n boe mī na mā'age a mēɛa me
bɫɛ mam yelle sōɛa sōɛa. A bɔ mam na tum n
sā'anɫ da'asɫ puam tɫɫ la pāɛa.

Karf-ayɫa puam, īdōoma la wuu base me ti mam
gīse.

Ti logtore κέ'εμα la yele mam ma yeti: «Fu pɔyua la make me ti a yese puure. A daan tã'a wun ki me, la, zu-yēlga a pōse me, a puure la ka sã'am.»

Mam n gã'aru la logtore yire dabsa atã poorum na, mam yē ãmã'asum me.

Ti logtor-pɔka la to'oge mam la m ma a buro la puam yeti:

«Atãmpɔka, fu ka paage puure yōkre dee yōke puure, bēm ēne?»

Ti mam daan ka tãna wun lerge.

La de la mam ma n pa'ale ē

yela la n sēne se'em : Mam karēnre la teke la sertifika (CEP) zē'am pãna n ka boe ãyã, mam tuusi bie koosgo n boti mam bãne buraasi. Mam la Akulzuure n bãne taaba, la ēn fōrge se'em.

Ti logtore la yeti: «Bela boori ti la yeti sɛka n bo fu puure la, zoe fōrge me ka pa'ale ēna n sēne zē'am. Bura sãn tara yelle ēna la bi-polle n ka mi vɔm wã yela n ãn se'em, la de la nēr-kuur-tōoma. Fu taru zu-yēlga ti fu ma n wɔsge a mēna sōhra fɔ. Da le saage make puure yesga. Fu sãn ka wa'am ni logtore yire, fu de la kũm. La sãn dena fu puure la ti fu yeti fu sã'am ti tōma fãage la,

to'oge gōḅo wā ka bɔ saka la logtor-pɔka la ti a
bɪsra fu yelle halɪ ka paage fu dɔka. Ti sɛla woo
wun ēḅe sōḅa. Lɛɛɛ wā, m pɔyua, yese yēḅa ti m
yeti m tɔge la fu ma la.

La mam n daan boe zē'e-sɛka la, mam wōm ba
sōsga la mɛ.

Ti logtore la yeti: «Madam Siɔ, bia la n yōke a
puure wā dee ka paage puure yōkre la mē n de la
fu yelle. Fu bia la daan wa luɪ a pɔspɔsi siɔ la, la
de la fu pa'ale ē ēḅa wun ēḅe se'em da yōke
puure.»

Ti mam ma yeti: «Mam daan yeɛ ē mɛ ti a
gūuse a mēḅa da yōke puure lan dēḅe a elga.»

Ti logtore la yeti: «Kā'ḅo bāma ka seke. Fu de ni
na fu pa'ale ē pɔka n lutɪ siɔ se'em se'em, la ēn
yōkre puure se'em se'em. Le pa'ase, la de ni la fu
pa'ale ē yel-sɛba n paaru pugla n botɪ buraasi tɔtɔ
ti a wakate ka paage, dee ka futa kapɔti n ān
se'em.

Bela wun sōŋe ẽ me ti a gu a mēŋa la puure yōkre, la SIDA la bā'aga. Wu fu n mi se'em na, nēra baa ayɩla ka boe ti bā'a-ēna ka tā'a wun yōke ẽ.»

Ti mam ma yeti: «Mam mēŋa ka wōm ni a vōore sōŋa sōŋa. Mam n ele m sira k'ulum, mam ka yuuge dee dōge Atāmpoka. Ēn wa'am zāsna sēnne na, ti mam yōke a tā Awēntāŋa puure. Mam le yōke m kōma butā dāana Aduko la yuune ayɩla poorum, dee ka bāŋe sɛla baa ayɩla»

Ti logtore la le yeti: «Madam Sɩa, la de la bela la pōgsɩ zozo'e, yāma ka mi sɛla sɛla lan kē'erɩ la pōka la buraaga lagumtaare la zē'am. Mam kā'anɩ fu me ti ɛ bāŋre logtore pōgsɩ la zē'am, ti fu mē n tā'age zāsum fu kōma la ti ba bāŋe.»

Mam n ze'ele logtore yire yese yē ĩmā'sum na, mam le pōse m leebgo la me fēfē fēfē, ti la āna sōŋa.

Mam ka zīire yuuge, mam sēŋe ka yē saka la logtor-pōka la pōse peesgo.

Atāmpōka n sēñe logtore yire ka pōse a peesgo se'em

Leele wā mam taru
la wōr-sūtā puure.
Zaam ma tu'use
la Madam Karfo,
tōma saka la
logtor-pōgdōgsa.

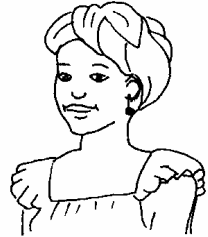

Mam n paage logtore yire la mam yē ti pōgsu
zozo'e n dēñe bona mī. Baseba taru la ba kōma
wa'am ti ba peese, dee lu ba. Ti baseba mē
wa'am ti ba peese ba pua.

Wu bulika woo ti ba uti se'em na,
ba pōse tōoma la sōsga yeti: «Ya
bulika, yāma tēñsuka nērba baseba
nēsi ti mam ka mi. Mam pēgru ya
me yāma n sēñni wakate wuu ka
vaala la. Zīna mam yē la pug-pōla
n taru pua n boe ya puam, ti pu'usru
ba la ba wa'ajo. La ti zīna sōsga la wun dena la
bāma yelle la zuo. Bi-pugla n ka paa puure yōkre
sān yōke puure, yel-seba n wun paa ē. Yāma mi
me ti fu sān yōke puure ti fu yuuma ka paage, la

taru la yelle sēna fu mēna, la fu bia la zuo. Dēni
 ti ti ēne tōma wun ēne se'em lōke bōn-bāma.
 Yāma tēnasuka, āne wun tā'a yele mam, fu wun
 ēne se'em ti bōn-bāma da kān paage pug-pōla.
 Ti pōka ayila yeti: «Dōgriba la mase
 me ti ba tōgra buraaga la pōka
 lagimtare yelle bō'ora kōma la,
 pa'ala ba bāma n wun ēne se'em
 da yōke puure ti ba wakate ka paage.»

Ti pōka ayēma mē yeti: «Dēni ti
 ba tōgra bō'ora budimto la me,
 dāgi pugunto la mā'a.»

Ti ayēma mē le yeti: «Dēni ti ti
 yele kōmbi'isi la ti ba futa kapoti.»

Ayēma mē yeti: «Sela n le pa'ase,
 la de la dōka ya'are, la ti-volum, la
 ti-lutimō, la pōgsi kapot-furga.»

Madam Karfo to'oge yetoga yeti: «La ān sōna, ya
 lerge la lergre sōma. La, la ka ba'ase. Sōa baseba
 n boe, la bōn-seka n ān sōna gānna bō seba
 yuuma n ka paage la, de la **fu yōke fu mēna.**

Yōke fu mēḡa booru ti la yeti : fu da kǎn gǎ'aru la buraaga ti fu yuuma ka paage.

La sǎn dena yāma, fu yōke puure ti fu wakate ka paage yel-pakre de la bēm?»

Ti pōka ayila lerge yeti: «Dōka toogo wakate sēka dēne ti ba wēke ti bia la yāḡa tǎ'a ze'ele a ma puure yese.»

Ti pōka ayēma yeti:

«Ti wōm me ti wakate sēka pug-polle zuum ēn yese zo'oge a dōka wakate ti a ki.»

Ti pōka ayēma mē yeti: «Ti yē me ti pug-pōla zozo'e ēn taru yela ba dōka poorum, ba nēnsi ti ba wēge ti ba sǎ'am.»

Ti Madam Karfo le yeti: «Mam yē me ti yāma zozo'e mi yel-seba n paaru pug-seba n yōgru pua ti ba wakate ka paage la me. La, yel-pagsi baseba n boe pa'ase. Wakate zozo'e, seba n yōgru pua ti ba wakate ka paa la, ba yirdōma tǎ'a dige ba me, bu sēka n bo ē puure la tǎ'a base ē me. La, a mē le tǎ'a wun ku a mēḡa, se'ere n soe la,

a de la bōm-bi'a ka tãl wun tara yelle ēña ayula. A mē le tã'a me yese ka εera gã yēña dee bɔta buraasi yoor-yooro. La a mē sãn dēna karēmbia, a ka le tãna wun zĩ'ire a taaba tēngasuka. Bēla tã'a wun base me ti a base karēngre.

Bēla, fu sãn dēna pɔka, ti fu bipugla yōke puure, dee ti a wakate ka paage, da base ē. Bise ē sōña sōña.»

Ti Madam Karfo ze'ele fēe bise mam dee yeti: «Fu sãn dēna pugla n yōke puure dee ti wakate ka paage, da kãn sã'am fu sũure. Da base ti yãnne tã'age fu. Bōn-seka n ãn sōña de la fu ε fu mēña, la fu bilu la ãmã'sum. Bēla, dēni ti fu doose seba n peesru ya la kã'angɔ, sēnna dabs-seba wuu ti ba yeti fu wa'am na ti ba tã'age bise fu puure la yelle sōña.

Fu sãn sēnna peesgo sōña, la sōngri me ti ba tãna wun bise bilu la la fu mēña ãmã'asum yelle, dee sōngra ti ba tãna wun ε bise bãñe bã'a-seba n taru ya bise fu sōña ti puure la bi.

Tōma wun bɔ ya la peesgo gōngɔ. Dēni ti ya ēñe eksame-seba wuu ti ba yeti ya ēñe la. Sela n gãnni wuu, tōma kã'anɩ ya me ti ya sēñe ti ba

fōoge ya zuum biɛe ya tarɪ SIDA la bǎ'aga biire,
biɪ ya ka tarɪ ē.

Pɔgsɪ boe yāma puam me n dēɲe ēɲe bōn-ēɲa
biɪ?»

Pɔgsɪ zozo'e zēke ba
nu'usi. Tɪ Madam Karfo
yetɪ: «La ān sōɲa zozo'e.
Mam pēgrɪ ya, la mam
yetɪ seba n nan ka ēɲe ē
la tɪ ba looge yem tɔtɔ
sēɲe ka ēɲe. Ba yese

zuum biɛe de la ba bāɲe ya tarɪ SIDA la bǎ'aga
biire biɪ ya ka tarɪ ē. La de la sɛla n ān sōɲa
zozo'e.

Wu fu sǎn tara bǎ'a la biire sorɔɔɔ n boe tɪ ba
tāna wun doose gu tɪ bǎ'aga la kǎn yōke bia la fu
puure la wakate, biɪ fu dɔka la wakate.»

Tɪ Atāmpɔka yetɪ: «Mam selse sōɲa me. La baa la
mam dabeem na, mam looge la yem tɪ m bāɲe m
sǎn tara SIDA bǎ'aga la biire.»

Sōsga la n ba'ase la, Madam Karfo sōsrɪ la pug-
seba n nan pɔse wa'am na la ayɪla ayɪla peesgo
la deem. La wa paage mam zē'am na, a sogsɪ
mam me bāɲe bǎ'a-seba n yōke mam, mam
bōnbɪ'ulum wakate, la bǎ'a-seba n boe tōma yire

la puam. La, a daan soka mam me tu a bāṅe bia la so n de sēka, tu mam daan dege la m kaase.

Mam ka mi yela zozo'e a zuo!

La ba'asgo, Madam Karfo gulse mam gōn-puka la puam me mam puure la yōkre wakate, la mam wun dōge wakate sēka, la eksame sēba tu mam mase tu m ēṅe.

La dagu puure la mā'a tu Atāmpōka daan taru

Beere n daan wiige la, mam sēṅe la zuum na fōore zē'am. Bilam logtor-pōka la fōoge mam zuum na

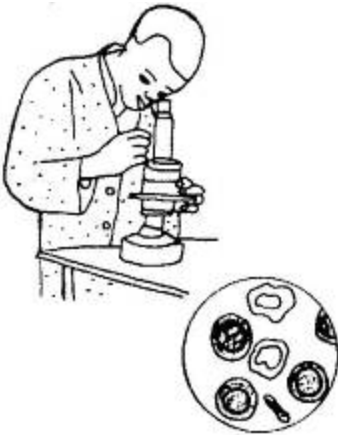
me tu a ε bise bā'aga la biire sān bōna mī.

La a yeke mam yeti, m le wa'am dabs-ayi daare wa to'oge m resulta.

La dabsa ayi la gu'a daan de la sū-sā'ango dabsa bō ma.

Daare la n paage la, mam palēṅa n ēgru. La logtore

Awedroogo pēge mam me mam n sake tu ba yese mam zuum tu ba bise la. La a yeke mam me nōore

faa yeti: «Baa lan wen dena se'em, da base ti dabeem taru fu. Deege lake anvelopi la yele mam na sũ-sã'ango yeti, ba yẽ SIDA bã'aga la biire mam zuum na

puam me. Mam taru bã'a la me!

Ti logtore Awedrɔɔgo yele mam yeti:

«Fu taru la veyias (VIH) bã'aga la fu iyã puam. La, la ka boori ti la yeti fu wun ki me. Fu taru bã'a la biire me, la fu zu-yelga la de la fõn bãnge la.

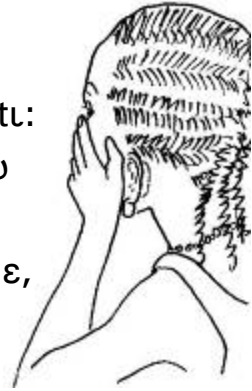
Bela base me ti fu wun tã'age

gũuse fu mẽna la fu imã'asum na yelle, dee gũuse da kãn dɔke loŋe nërba baseba.

Dee yele mam ma yeti: «Madam Sɔa, fu pɔyua la ba dena la bõnbi'a zo'oge. Dẽni ti fu sõnge ẽ ti a sake tara SIDA la bã'aga dee ẽnge ẽna n wun ẽnge se'em tã'age tara imã'asum baa ẽna n taru veyias la (VIH) a iyã puam na.»

Ti mam ma lerge yeti:

«Logtore, la de la yelle, bẽm iyã, SIDA la kuuru la nërba. Bela iyã, mam bia la bila la wun fõrge me? La, a wun le tã'age ele sɔra me, әне n le boora ẽ? La nërba la, ba wun tẽ'esru la wãne wãne?»

Ti logtore Awedrɔɔgo yeti: «La de la sura Madam, nērba zozo'e kiiri me la SIDA bā'aga. La Atāmpɔka n fōoge a zuum buse la, lɛɛɛ wā a mi me ti ēŋa taru la bā'aga la biire. La ka ān wu nēr-seba n ka mi ti bāma taru bā'a la biire la, a wun tā'age tibe a mēŋa me. La sān dena bia la, tutɔ n boe ti a wun dake dabsa se'em lan dēŋe a doka la. Bela ti a wun sōŋe ti bia la tara imā'asum.»

Ti mam ma yeti: «M pu'use ya, logtore, yāma n yeke se'em na mam sūure yāŋa mā'age me. La, a wun tara a mēŋa la wāne wāne lɛɛɛ wā?»

Ti logtore yeti: «Atāmpɔka, mam kā'anɩ fu me ti fu vɔa vom zē'a n ān sōŋa puam dee dita di-sōma, dee vɔ'ɔsra.

La fu doka poorum, mam wun pa'ale fu sulle n zɛbru la SIDA bā'a la zē'a, ti fu sēŋe ti ba ka pa'ale fu fōn wun vɔɩ la veyias la (VIH) se'em.»

Tōma n lebe kule yire la, mam ma n sōoge mam nu'ugo me yeti m da sake ti m tɔge bā'aga la

yelle bo nēra. Baa la Akulpōka n de mam sur-nōjre la.

Vom-paalga ti mam daan pōse n de mam taru m puure la sōja dee vol la SIDA la bā'aga biire.

Atāmpōka la a bilu

Yel-bāna wuu puam mam daan ka le tē'esra Akulzuure yelle zozo'e. Mam yāja daan tē'esra m dōka la yelle, la m bia la ti m wun dōge la yelle. Mam sosru la Nawēnne ti bia la wen tara laafe. Dee sosra Nawēnne ti m dōka la daare ba da weke mam. Mam daan taru la putē'era zozo'e, dee sokra m mēja sokresi zozo'e.

Peesgo daare woo, Madam Karfo tēru mam me yeti: «Atāmpōka, daar-seka ti fu puure dōnnu ti fu bāje ti la de la dōka, ēje toto botu ba taru fu wa'am logtore yire pōgdōgsa zē'am. Fu de la bā'ara, dee ti fu dōka zē'a na āna pika. Dēnu ti fu gūuse fu mēja zo'oge.»

Mam dɔka daare n daan lem na, mam dabeem na daan pa'asru me. Ti dia yemleego ka le tara mam, ti mam donna, baa la mam ma n soŋru mam na.

Daare ayɩla yu'uhɔ, wakate sɛka ti nɛrba wuu gã gĩsra la, ti mam puure pɔse dõŋa. Mam puure la daan dõnni me zozo'e. La mam mõrgɛ me wi m ma, ti a kolge mam toto ti tõma sɛŋɛ logtore yire pɔgdɔgsa deem.

Bilam mam nãmse me yuuge. Mam daan ka tã'age doose pɔdɔgsa n ye le se'em na. La daan ba dõnna mam me zozo'e halɩ ka paage zaanõore. Sɛla n daan ka boe mĩ n pa'alɩ ti m wun tã'age m to'oge m mɛŋa. Mam daan nãmsru me halɩ ti mam pãŋa wuu wa dee la a ba'ase.

La ba'asgɔ, wakate sɛka ti mam tẽ'esru ti mam yelle la ba'ase me na, toogo bagbage n le yõke mam pa'ase, ti mam zɩgra la n lige. Ti mam kaase wi logtor-pɔka la.

Ti a wa'am toto mam zẽ'am wa bɩse mam dee botɩ mam gã'are teebule zuo dɔka zẽ'am.

Ti a dɔkɛ gā furɛ a nu'usi, dɔkɛ a nu'usi la dɔglɛ mam puurɛ zuo, dee yele mam ti m ũse.

A yetu: «Atāmpɔka, ũse ! ũse ke'enke'em pa'ase !

Da ze'ele, mōrgɛ ũse pa'ase !»

Zé'a puam, mam iyā dōnnu

mɛ ke'enke'em, le wērgɛ

mā'agɛ. Mam to'oge m mēŋa

mɛ.

«Nawēnnɛ, mam pu'usɛ ya !»

Mam wōm la ba yele mam

yetu: «Atāmpɔka, la ba'ase

mɛ. Fu dɔgɛ la bi-sōŋɔ,

budibla.»

Ti mam to'oge m bia zī'ire

m nāma zuo, la mam

kaasɛ mɛ fēɛ dee yīm

m yela la. Lɛɛɛ wā,

m yāŋa taru la sū-yēlga,

nāmsgɔ bāma wuu

poorum.

Mam dɔka la daare n sege

m sɔ kūm daare la, ti tōma looge yem si bia la

yu'urɛ ti Nso, tēera ti sɔ la yelle.

Mam dɔka la daan ẽɲe la toogo zozo'e. Mam sãn tẽege a yelle, mam gõgru me. Mam nẽɲa wẽge me dee ti mam zulum yese zo'oge. Mam gã'aru deem la dabsa ayopɔi, ga'asu ti ba ga mam nẽɲa la ãyã. Baa la mam taru yemleego ti m bo m bilu m bĩ'isũm na, mam bo ẽ na biberõ.

Ma sãn tara SIDA bã'aga, a tã'a wun dɩke loɲe a bia me a sãn base ti a mõgra a bĩ'isũm. Bela la ka mase ti a bo ẽ a bĩ'isũm.

Pɔsga la, mam daan zotu la yãnne pɔgsu baseba la zẽ'am.

Baseba daan la'aru me, dee ti baseba sokra bɩsra bẽm n soe? Ti mam yeke ba yetu mam bĩ'isũm na ka ãn sõɲa ti bia la wun mõge. Bela ti mam dolla logtor-pɔka la kã'aɲɔ ti m bia la

tara ãmã'asum. La mam daan bo m mẽɲa sɩra, dee ti Nso tara ãmã'asum na, seba n daan la'aru la, base lo'oro la me.

Nso ma-keko, la mam tãpa daan
bɪsrɪ ě mɛ sɔŋa sɔŋa tɪ a tara ãyã.
La wɔr-sɪnaasi puam, ba yese a
zɪm mɛ bɪsɛ a sãn tara SIDA
bã'aga, la a ka tarɪ ě.
Tɪ mam la mam ma yɛm yãŋa
gã'arɛ, se'ere n soe la, tɔma
daan gu'uri daare ěna mɛ la dabeem.

Bɛla tɪ tɔma yãŋa looge yɛm tɪ m teege tɔnɛ.
Daare ayɪla tɪ mam wɔm tɪ Ministɛɛr-sɛka n bɪsrɪ
nɛrba yelle sãn dee pakrɛ puam la (Aksiɔ Sosialɪ)
boorɪ la karɛnsãandɔma n tarɪ sɛrtifika (CEP) tɪ a
pa'asɛ buuri karɛndeto la puam.
Tɪ mam la m sɪrɛ Akulpɔka la wɔm sɛŋɛ ka ěŋɛ
kɔnkuuri la yɛ.
Lɛɛɛ wã mam lebge la karɛnsãama karɛŋra kɔm-
pugunto la buuri karɛŋrɛ. Mam daan nɔŋɛ m tɔon-
paalga la mɛ. Sɛba tɪ mam zãsnɪ na daan nɔŋɛ
mam mɛ, dee sɛnna karɛŋra daare woo.

Pɔspɔsɪ yuunɛ tɪ mam karɛŋɛ la, nɛrba kɔbga
puam, nɛrba piswɛɪ la anaasi n yɛ (94%).

Madam Ĕbga n de Aksiō Sosiali tōoma nēḡadāana, dee le dena karēndeo la dāana sūure ēḡe yēlum mē la mam tōone na. Tl a yele mam yetl: «Atāmpōka, mam sūure ēḡe yēlum mē la fō. Zaanōore fu wa’am wa yē mam karēḡre la poorum, tl m bō fu bōn-nāanlsl tl fu tarl ka ēḡe sōsga fu karēndeo la puam.

Zaanōore, karēḡre la poorum, mam la m bia Nso n pōse sēna la, sēḡe Madam Ĕbga buro mē.

Tl a yele mam yetl: «Atāmpōka, mam sūure ān yēlum mē la fōn wa’am na. A de la fōn bia? A tarl iyā. A wōm na āne? A wōm na fōn bu a sō?

Ēn pure bia la so yelle la, mam nēŋa n zūŋe, tu mam su-yēlga la wuu ba'asse.

Tu Madam Ēbga soke mam yetu: «Atāmpoka, bēm ēŋe tu fu nēŋa zūŋe? Mam tōge sā'ana fu sūure bu? Ēŋe mam sugri.»

Tu mam lerge ē yetu: « Madam Ēbga, ēŋe mam sugri, la booru tu la yetu, mam bia la so bu me, tu tōma ka mina ēn boe bō zē'am.»

Tu mam tōge m yela la wuu n ēŋe se'em bo ē.

Tu Madam Ēbga yetu: «Bēm yel-be'o n de ēna ! Fōn ka taru nēr-ēŋa dāana yu'ure bu a foote? Tā'a tu yē ē, bu nēra tā'a mina ē.»

Tu mam lerge yetu: «Ēe, mam taru a yu'ure, la a foote.»

Tu Madam Ēbga yele mam yetu: «Beesā taru ē wa bo mam. Tu mam wun buse mam wun ēŋe se'em sōŋe fu. Da yīm !»

Atāmpɔka bāņe Akulzuure Sia n de nēr-sɛka mēņa mēņa

Mam n lebe kule yire la, mam pa'ale mam ma,
mam na Madam Ēbga n sōse se'em na wuu me.

Ti a sūure ēņe yēlum la tōma n
sōse se'em na.

Ti a dɪke Akulzuure foote la ti a
daan bīņe la, tarɪ wa bɔ mam.

Ti beere wiige, ti mam tarɪ ē sēņe
ka bɔ Madam Ēbga.

Ēn bɪse foote la segōndōma fēe puam, a yele
mam yetɪ: «Atāmpɔka, mam mi bi-polle ēna me.
Ba dēņe tarɪ a yetɔga wa'am kalam me. Pugunto
bayi n wa'am wa yele ma, ba yetɪ a ēņe ba la pu
dee ka sake ti ēņa n bɔ ba pu. Ti tōma wi ē, ti a
ka sake wa'am. A teesɪ na zē'esɪ, ti ba ka mina
ēn boe zē'e-sɛka. A de la bib' a mēņa mēņa. La
so-ēna, la yāņa gāņe me, dēni ti ti mōrge yē ē.
A tarɪ la SIDA bā'aga. A tā'a wun len dɪke ba
loņe pugunto zozo'e me. Dēne ti ti mōrge e yē ē.»

Ti Madam Ēbga ɛera Ayōgpɔka telefɔn nimōrɔ.
Akulzuure daan ēņe Ayōgpɔka la puure ti a
ɛera ē.

Madam Ĕbga wi ě a zĕ'am puam yetu: «Allo, Ayōgpōka bulika. La de la Madam Ĕbga n boe Aksiō Sosialu la. Mam wi'iri fu tu m soke fu la fu bia la so yelle. Tōma n daan yĕ taaba la poorum, fu yĕ ě mεε?»

Tu Ayōgpōka yetu: « Madam Ĕbga, mam yĕ ě mε, la mam ε nāmsε mε. La, la de la wōr-slyoobu n wāna tu a de bā'ara. La, la de la a dōgruba la n busu mam bia la yelle. A bā'aga la n de kānkāņε la a sēņε ka bōna la a sodōma zĕ'am. Mam ěn sēnna busra ě mε.»

Tu Madam Ĕbga yetu: «Bĕm yel-be'ero n wāna? Fōn tā'a wun pa'ale mam a dōgruba la zĕ'am mε bu?»

Tu Ayōgpōka yetu: «A kĕ'eru la karĕndeo bōbre la, a yire la ka taru bu'ure.»

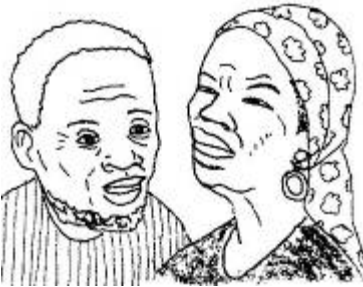
Madam Ĕbga yetu: «Ayōgpōka, m pu'use ya ! Da-se'ere.»

Madam Ĕbga n tōge ba'ase dee bīņe telefōn na,

a soke mam me yeti: «Fõn boori ti fu wun tu'use Akulzuure me bu?»

Ti mam yele e tɔtɔ yeti: «Ee.»

Ti tōma looge yem ti ti sēŋe a zē'am Asibi daare. Asibi daare, Madam Ēbga doose la mam ma, la mam, la m bia Nso, ti tōma sēŋe Akulzuure dōma yire.

Tōma n paage la, pɔka la a sira n tu'use tōma.

Ti Madam Ēbga pa'ale tōma wa'ango la vōore, la yel-seba wuu n ēŋe la bɔ ba.

Ti a dogrɔba la zī'ire selse la sū-sā'ango, dee yeti bāma bia la ka ēŋe sōŋa.

Ti Akulzuure ma yōke m bia Nso, dee ti a so taru tōma sēŋe bā'ara Akulzuure la zē'am.

Tōma n kē la tōma yē la nēra ti bā'aga wōŋe e ti a gā.

Fu daan sān mina e, fu kān len bāŋe e.

Ēn yē mam na bia la, a dɔke a nu'usi gure a zuo, ti a nintām

yera. A ninbāalga la boti ɔɔɔ n taru mam. Mam ka le mina Yamaha buraaga la. Nēr-seka ti mam

daan nōŋe ka tāna gīsra na. La a sose mam sugri me ēŋa n ēŋe mam be'em na iyā. Dee yeti ēŋa boori ti a to'oge la bia kōke ē. La a sōse pa'ale a doŋruba ēŋa la mam yelle la n sēŋe se'em. La mam n wa taru puure ti ēŋe zoe dee base mam se'em. La ēŋa n parim bo mam ti ēŋa ka taru SIDA bā'aga se'em.

La a doŋruba la n buse ti ba bia la ka ēŋe sōŋa la, ti ba yeti bāma wun būsra bia la yelle.

Ti mam pu'use ba, dee sose Nawēnne ti a sōŋe mam ti m bo Akulzuure sugri, dee tā'a buse m bia yelle sōŋa.

Atāmpōka pa'ale pug-pōla pua-yōka, la SIDA bā'aga yelle n ān se'em

Mam daan vōu me la m SIDA bā'a la biire.

Mam daan doose la logtore Awedroōgo kā'āŋo sēŋe ka kē pōgsi n zēbru la SIDA sulle puam.

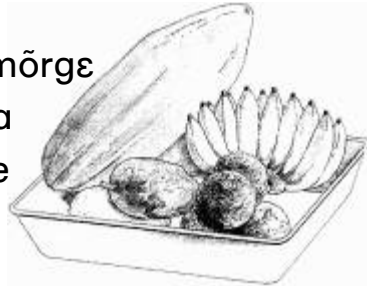
Sulle la yu'ure de la <Asosiasyō pōgsi n zēbru la SIDA> .

Bā'aga la targa dagu nāana. La, bilam, nēr-seba n vōu la bā'aga la biire boti tōma yē sū-ke'ēŋo me.

Mam yeti kā'āŋo tāna wun vōa la veyias la (VIH).

Pɔspɔsɪ, mam masɛ tɪ m gũuse m mɛ̃ŋa da kãn dɪkɛ ẽ loŋe nɛ̃rba baseba la m zɪm, bɪ mam na buraaga lagɪmtaare puam.

Sɛla n pa'asɛ, la de la mam mɔ̃rgɛ tɪ bã'aga da lubɛ mam. M dita sɔ̃ŋa dee gĩsra tɪ la sɛkra, dee gu m mɛ̃ŋa la bã'a-loŋrsɪ.

Mam le masɛ mɛ tɪ m sɛ̃nna

logtore yire wakate woo tɪ ba bɪsra m zɪm na tɔ̃ntɔ̃nɪba pɛɛlsɪ tɪ ba wi'iri tɪ T4 la (globules blancs) n zo'oge zɔ̃na se'em.

Ba kãllɛ la sãn wa bo'oge zo'oge, dɛ̃nɪ tɪ m dɪkra tɪm.

Ba pɛ̃gra mam tɔ̃oma la zɛ'am mɛ, bɛ̃m iyã mam mi kɔmbɪ'ɪsɪ la sɔ̃sga. Bɛla tɪ Madam Ẽbga tarɪ mam ka kɛ'esɛ zãsnɔ̃ la zɛ'am, tɪ m wa zãsna nɛ̃rba pug-pɪgsɪ pu-a-yɔ̃ka, la SIDA yelle. Lɛɛɛ wã, mam sɛ̃nnɪ la tɛ̃ŋa woo tɛ̃ŋa zãsna nɛ̃rba bɔ̃n-bãma yelle. Tɪ nɛ̃rba la sɛlsra mam sɔ̃ŋa sɔ̃ŋa.

Mam tē'esε με τι mam mē daan sān wōm ni wāna, yel-bāna kān paage ni mam.

Mam tōne la puam mam bāṅe la bōn-sōma bayi:

- Pɔspɔsi, tōma zamāana wā kɔmbi'isi yēti la yela zozo'e. Ēn de pug-piḡsi pu-a-yōka, la SIDA bā'aga. Bēla de la ban ka wōm ti la seke iŷā, la sōsga n ka boe dɔgrɔba, la kɔma tēṅsuka, la bura-yā'asi, la kɔmbi'isi tēṅasuka.
- Buyi dāana, zamāana wā puam, nēra woo tarɔ yōoro με, baa n de nēr-seka. Mam bā'aga la ka pēgrɔ mam ti mam ka tāna wun tōm tōon-sōṅɔ mam n boe nēr-seba la tēṅasuka.

Pɔsga la, la daan dagu nāana. Nērba baseba daan teesɔ mam na nu'ubiire yeta ti mam ugrɔ la m bia ayɔla mā'a. Ti nērba baseba daan yeta ti mam tarɔ la

bā'aga, la mam tā'a wun dɔke m bā'aga la loṅe nērba με, ba da lenna mam.

La lɛɛɛ wã, lan doose la mam tōoma la, mam taru sɪrdōma zozo'e mɛ. Nɛrba sɛnnɪ mam zɛ'am mɛ sɔsra kã'angɔ.

Tigsɔ puam, mam bãŋɛ la Abakɛka Adōŋɔ, ɛn mɛ n taru veyias bã'aga la wu mam. Zɛ'a puam, mam nōŋɛ ɛ mɛ. La mam base mɛ ti la ɛŋɛ dabsa fɛɛ, dee ti mam yãŋa dɔlla la ɛ. Se'ere n soe la, mam ka le bɔ buraaga sɪra.

Zina yɛla la teege mɛ. Mam mi ti Adōŋɔ nōŋɛ mam mɛ la a sũure wuu. A yōk-m-mɛŋa la, la a sɪra la base mɛ ti mam nōŋɛ ɛ bɔ ɛ sɪra. La mam dabeem na yese mɛ fɛfɛ fɛfɛ wa ba'ase. Tōma wun ɛŋɛ pɔgdire mɛ zĩ'ire la taaba, dee ɛŋɛ tōma wun ɛŋɛ se'em tara ĩmã'asum, tã'age bɪsra Nso.

Lɛɛɛ wã, vɔm-paalga n pɔsɛ ...

